

CODE : 2591

SEM-I EXAMINATION - 2015
M-102 : THEORY OF METRICS AND CO-ORDINATE
GEOMETRY

TIME : 2 HOURS

TOTAL
MARKS:70

INSTRUCTIONS: (1) All questions are compulsory.
(2) Each question carries equal marks.

Q.1 A જો A અને B વ્યસ્ત સંપન શ્રેણિક હોય તો સાબિત કરો કે $(AB)^{-1} = B^{-1}.A^{-1}$ [6]
[8]

B $A = \begin{bmatrix} 2 & 2 & 3 & 0 \\ 2 & 4 & 3 & 2 \\ 3 & 2 & 1 & 3 \\ 6 & 8 & 7 & 5 \end{bmatrix}$ નો કોટી મેળવો..

OR

Q.1 A જો $A = \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$ હોય તો સાબિત કરો કે $A^3 = A^{-1}$. [10]

B જો $A = \begin{bmatrix} 5 & 2-i & -3i \\ 2-i & -3 & 1-i \\ 3i & 1+i & 0 \end{bmatrix}$ હોય તો ફરમિશ્યન શ્રેણિક છે કે નહિ તપાસો. [4]

Q.2 A કેલી -હેમિલ્ટન પ્રમેય લખો અને સાબિત કરો. [7]

B શ્રેણિકનું $A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & 4 \end{bmatrix}$ લાક્ષણિક સમીકરણ અને લાક્ષણિક સદિશ મેળવો. [7]

OR

Q.2 A જો $A = \{(6,1,1,1), (10,1, -1,5), (7,2,3,0)\}$ હોય તો સુરેખ સ્વાયત છે કે નહિ તપાસો. [7]

B (1) જો $A = [a_{ij}]$ ના લાક્ષણિક મૂલ્યો $\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3, \dots, \lambda_n$ હોય તો સાબિત કરો કે A^3 ના લાક્ષણિક મૂલ્યો $\lambda_1^3, \lambda_2^3, \dots, \lambda_n^3$ થાય. [7]

(2) જો $A = [a_{ij}]$ નું લાક્ષણિક મૂલ્ય λ હોય તો સાબિત કરો કે

(i) $\frac{1}{\lambda}$ એ A^{-1} નું લાક્ષણિક મૂલ્ય થાય અને

(ii) $\frac{|A|}{\lambda}$ એ $(adj A)$ લાક્ષણિક મૂલ્ય થાય.

Q.3 A પ્રાથમિક પ્રક્રિયાથી સમીકરણ સંહતી [7]

$$2x_1 - 3x_2 + x_3 = -2$$

$$2x_1 + x_2 - x_3 = 6$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 2 \text{ નો ઉકેલ મેળવો.}$$

B $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 3 \\ 1 & 3 & -3 \\ -2 & -4 & -4 \end{bmatrix}$ શ્રેણિક માટે કેલી -હેમિલ્ટન પ્રમેય તપાસો. [7]

OR

- Q.3 A સમીકરણ સંક્રમને ક્રમરની રીતથી ઉકેલો. [7]
 $5X + 3Y + 7Z = 4$; $3X + 26Y + 2Z = 9$; $7X + 2Y + 11Z = 5$
- B નીચે આપેલ સમીકરણ સંક્રમ સુસંગત છે કે નહિ તપાસો. [7]
 $x_1 + 2x_2 + 4x_3 + x_4 = 5$
 $2x_1 - x_3 - 3x_4 = 5$
 $x_1 - 2x_2 - x_3 = 1$
 $3x_1 + x_2 - x_3 - 5x_4 = 6$

- Q.4 A ચતુર્થઘાત સમીકરણનું સંકીર્ણ સ્વરૂપ મેળવો. [7]
 $x^4 + 8x^3 + 18x^2 + 4x + 5 = 0$ સમીકરણનું સંકીર્ણ સ્વરૂપ મેળવો. [7]

OR

- Q.4 A સમીકરણ $2x^3 + 9x^2 + 8x + 2 = 0$ ના દરેક બીજ કરતા 1 ઓછી કિંમતવાળા બીજવાળું સમીકરણ મેળવો. [7]
 B સમીકરણ $x^3 - 3x^2 + 9x - 14 = 0$ કાર્ડનની રીતથી ઉકેલો. [7]

- Q.5 A બે ભિન્ન બિંદુમાથી પસાર થતી સુરેખાનું વ્યાપક ધ્રુવીય સમીકરણ મેળવો. [7]
 B નીચેના ધ્રુવીય સમીકરણોનું કાર્ટેઝીય સમીકરણમાં રૂપાંતર કરો. [7]
 (1) $r \cos 2\theta = 2 \sin^2 \frac{\theta}{2}$
 (2) $r = \cos(\theta - \alpha)$
 (3) $r(\cos 3\theta + \sin 3\theta) = \sin \theta \cos \theta$.

OR

- A (1) સાબિત કરો કે સમીકરણ $r = a \cos \theta + b \sin \theta$, વતુળનું નિરૂપણ કરે છે જ્યાં a, b અચળાંકો છે. અને તેનું કેન્દ્ર તથા ત્રિજ્યા મેળવો. [7]
 (2) નીચે આપેલા કેન્દ્ર તથા ત્રિજ્યાવાળા વર્તુળોના ધ્રુવીય સમીકરણો મેળવો.
 (i) $(4, \frac{\pi}{6})$; 3 (ii) $(13, \tan^{-1} \frac{5}{12})$; 17
- B શોકવના ધ્રુવીય સમીકરણો મેળવો. [7]

ENGLISH VERSION

- Q.1 A If A and B are invertible matrices of order n then prove that [6]
 $(AB)^{-1} = B^{-1}A^{-1}$.

- B Find the rank of matrix $A = \begin{bmatrix} 2 & 2 & 3 & 0 \\ 2 & 4 & 3 & 2 \\ 3 & 2 & 1 & 3 \\ 6 & 8 & 7 & 5 \end{bmatrix}$ [8]
 OR

- Q.1 A If $A = \begin{bmatrix} 3 & -3 & 4 \\ 2 & -3 & 4 \\ 0 & -1 & 1 \end{bmatrix}$ then prove that $A^3 = A^{-1}$. [10]

- B If $A = \begin{bmatrix} 5 & 2-i & -3i \\ 2-i & -3 & 1-i \\ 3i & 1+i & 0 \end{bmatrix}$ then verify it is hermitian or not? [4]

- Q.2 A State and prove Cayley-Hamilton theorem. [7]

- B Find the Eigen values and Eigen vectors of the matrix $A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & 4 \end{bmatrix}$ [7]

OR

- Q.2 A If $A = \{(6,1,1,1), (10,1,-1,5), (7,2,3,0)\}$ then verify A is linearly independent or not? [7]
- B (1) If $\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3, \dots, \lambda_n$ are the eigen values of $A = [a_{ij}]$ then prove that, $\lambda_1^3, \lambda_2^3, \dots, \lambda_n^3$ are the eigen values of A^3 . [7]
 (2) if λ is the eigen values of invertible matrix $A = [a_{ij}]$, then show that,
 (i) $\frac{1}{\lambda}$ is the eigen values of A^{-1} and
 (ii) $\frac{|A|}{\lambda}$ is the eigen value of (adj A)

- Q.3 A Find the solution of the system of the equations by elementary process. [7]
 $2x_1 - 3x_2 + x_3 = -2$
 $2x_1 + x_2 - x_3 = 6$
 $x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 2$

- B Verify Cayley Hamilton theorem for the matrix $A = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 3 \\ 1 & 3 & -3 \\ -2 & -4 & -4 \end{bmatrix}$ [7]

OR

- Q.3 A Solve the system of equations by Cramer's rule. [7]
 $5X + 3Y + 7Z = 4$; $3X + 26Y + 2Z = 9$; $7X + 2Y + 11Z = 5$

- B Verify that the following system of linear equation is consistent or not? [7]
 $x_1 + 2x_2 + 4x_3 + x_4 = 5$
 $2x_1 - x_3 - 3x_4 = 5$
 $x_1 - 2x_2 - x_3 = 1$
 $3x_1 + x_2 - x_3 - 5x_4 = 6$

- Q.4 A Obtain reduction form of bi-quadratic equation. [7]
 B Find the reduction form of the equation $x^4 + 8x^3 + 18x^2 + 4x + 5 = 0$ [7]

OR

- Q.4 A Find the equation whose all roots are less by 1 than those of the equation $2x^3 + 9x^2 + 8x + 2 = 0$ [7]
 B Solve the equation by Cardan's method: [7]
 $x^3 - 3x^2 + 9x - 14 = 0$

- Q.5 A Find the polar equation of st. line passing through the two points. [7]
 B Transform the equation into Cartesian equation: [7]
 (1) $r \cos 2\theta = 2 \sin^2 \frac{\theta}{2}$
 (2) $r = \cos(\theta - \alpha)$
 (3) $r(\cos 3\theta + \sin 3\theta) = \sin \theta \cos \theta$.

OR

- Q.5 A (1) Prove that the equation $r = a \cos \theta + b \sin \theta$, a and b are non-zero constants represent the circle. Also find its centre and radius. [7]
 (2) Find the polar equation of the circles having centers and radius are:
 (i) $(4, \frac{\pi}{6})$; 3 (ii) $(13, \tan^{-1} \frac{5}{12})$; 17
 B Obtain the polar equation of conic. [7]